

הערות להגדה של פסח
טיוטא

הערות להגדה של פסח

- "או הנסה אלהים" – הנון רפויה לאחר חטף-פתח של הא השאלה, ואם היתה הא הידיעה שניקודה פתח היתה הנון שאחריה דגושה.
- "ונתתי מופתים בשמים ובארץ" – מלרע.
- "אלו עשר מכות שהביא הקב"ה על המצריים" – היוד בחיריק ואינה נחה נראית ויש בה דגש חזק.
- "רבי-יוסי הגלילי" – הריש בחיריק לא בפתח, הסמך בצירי לא בחיריק והגימל בקמץ.
- "ויראו העם את-י" – הריש בשוא נע והוא לשון יראה ופחד, ואם היה בשוא נח היה מלשון ראה.
- "עברה וזעם" – ואו החיבור כאן בקמץ. "וצרה" - ואו החיבור בשוא כדינו.
- "אלו הוציאנו ממצרים" – מלרע.
- "ולא העבירנו בתוכו כחריבה" – הבית בסגול (ומועמדת) לא בשוא, שבאה כן עבור הא הידיעה שנבלעה, ע"כ יש להאריך בה מעט יותר משוא נע.
- "בנגפו את-מצרים" – הפא דגושה בדגש קל כדינה לאחר שוא נח.
- "עגת מצות כי לא חמץ" – הגימל רפה הגם שהיא באה לאחר קובוץ.
- "ולא יכלו להתמקמה" – מסתיים במפיק הא ומבוטא עם יוד בפתח וההא בשוא נח כמו הקודמת לה, כאילו כתוב "להתמקמה".
- "על שום שמררו" – המס בצירי לא בחיריק לתשלום הדגש שהיה צריך לבוא בריש שאחריה.
- "כי אכל את יעקב ואת נהו השמו" – המס בדגש מלשון שממה.
- "שפוך עליהם זעמך" - העין בשוא והוא נח.
- "מתחת שמי יי" - המס בצירי.
- "הא לחמא עניא" - יש שנוהגים לומר את ההא בקמץ ומנהג בגדד כפסוק החיד"א לאומרו בצירי¹⁶⁷.
- "ואלו לא הוציא" - מלרע. וכן "ואפלו כלנו חכמים".
- "מעשה ברבי אליעזר ורבי יהושע ורבי אלעזר בן עזריה ורבי עקיבא ורבי טרפון" – הריש של "רבי" כולם בחיריק.¹⁶⁸
- "ואחד שאינו יודע לשאל" – האלף בפתח, ויש נוהגים לאומרו בחולם.
- "מה העדות והחקים והמשפטים" – הדלת בחולם לא בקובוץ.
- "אין מפטירין אחר הפסח אפיקומן" – המס בסגול ע"פ הרשב"ץ ויש נוהגים לאומרו בקמץ.
- "ואלו היה שם לא היה נגאל" – מלרע.
- "וגם את הגוי אשר יעבודו דן אנכי" – מלעיל באתנח.
- "היא שעמדה לאבותינו ולנו" – יש הנוהגים לאומרה ללא ואו החיבור ויש הנוהגים לאומרה עם ואו החיבור.
- "ויגרו שם במתי מעט" – הגימל בקמץ חטוף, שהוא מנחי עין.¹⁶⁹
- "לגוי גדול עצום ורבי" – הואו בקמץ.
- "ואת ערם ועריה" – העין בצירי והריש בחולם.
- "ויבן ערי מסכנות לפרעה" – הנון בחולם לא בשורוק.
- "ויאנחו בני-ישראל מן-העבדה ויזעקו" – והעין בקמץ לא בחטף-פתח מפני שהיא באתנח.
- "ועברתי בארץ מצרים בלילה הזה והכיתי כל-בכור" - באים מלרע, והם לשון עתיד כי הואו היא ואו ההיפוך מעבר לעתיד. ואם היו מלעיל היו בלשון עבר, והואו היתה ואו החיבור.
- "אני בגדלתי" – הלמד דגושה וכן שין של "אני בקדשתי".

¹⁶⁷ עיין דיוקים ודקדוקים בהגדה של פסח מהרב יוסף עזרא זליכה שליט"א אות ג'.

¹⁶⁸ עיין מאמר על הארמית פרשת פקודי.

¹⁶⁹ עיין במאמר על הקמץ החטוף בפרשת מקץ.